

Parashat:Lech Lecha לך-לך

Bereshiet: (Genesis) 12:1-17:27

De Parasha van deze week, Lech Lecha , begint met het bevel van HaShem aan Abraham om uit Haran te vertrekken en zich in het Heilige Land te vestigen. Eerder leerden we dat Abraham werd geboren in "Ur-Kasdim", vermoedelijk de oude stad Ur in Mesopotamië. "Kasdim" wordt gewoonlijk geassocieerd met de Chaldeeën, die pas lang na Abraham op het toneel verschenen. In feite was hun voorvader Kesed, eigenlijk een neef van Abraham! Zie Bereshiet (Genesis) 22:22. Het is mogelijk dat tegen de tijd dat Mozes eeuwen later over het leven van Abraham schreef, de Kasdim al een prominente groep in Ur waren, dus hij kon het dan ook redelijkerwijs Ur-Kasdim noemen. Als alternatief kunnen we de uitleg van onze wijzen volgen dat de term helemaal niet verwijst naar een stad, aangezien dat Ur Kasdim ook letterlijk "vlammende ovens" kan betekenen. Waar verwijst dit naar?

Bedenk dat Abraham het monotheïsme had gepredikt en de afgoderij en immoraliteit van zijn tijd had bestreden, waarvoor hij werd gearresteerd door de eerste grote Mesopotamische koning, Nimrod. Na tien jaar gevangenschap (Bava Batra 91a), daagde Nimrod Abraham voor de rechter en zei hem dat hij moest buigen voor een afgod of sterven, meer keuzes kreeg hij niet. Abraham weigerde uiteraard en werd vervolgens in de vlammen gegooid. Het was toen op dat moment dat HaShem zichzelf voor het eerst aan Abraham openbaarde en hem op wonderbaarlijke wijze redde. Dit is de diepere betekenis achter de verklaring dat HaShem Abraham uit Ur-Kasdim nam Bereshiet (Genesis) 15:7, N'chem'ayah (Nehemia) 9:7, d.w.z uit de brandende ovens. Het verklaart ook de verklaring van de Torah dat Abrahams broer Haran stierf in Ur-Kasdim Bereshiet (Genesis) 11:28. Hij volgde Abraham in de vlammen, maar overleefde het helaas niet omdat hij niet rechtvaardig was zoals Abraham. Dus, "Ur-Kasdim" verwijst niet met zekerheid naar de geboorteplaats van Abraham.

Waar Abraham precies werd geboren is niet duidelijk, maar het was zeker ergens in Mesopotamië (ongeveer het huidige Irak), een regio die in de Torah Shinar wordt genoemd. Sommigen zijn van mening dat Shinar een samen gesmolten woord is van shnei nahar "tussen rivieren". Mesopotamië betekend in het Grieks ook "tussen rivieren", het verwijst naar de rivieren de Tigris en de Eufraat. Dit is toch enigszins problematisch omdat Shinar wordt gespeld met de letter 'ayin , terwijl nahar ("rivier") een hei heeft . Sommigen bronnen zeggen ook dat Shinar de naam van een persoon is, misschien was dit de eerste die zich in het gebied vestigde volgens die bronnen. De regio Shinar stond ook wel bekend als Bavel, "Babylon", vooral na het latere Neo-Babylonische rijk. Deze naam komt van de oude stad Bavel, waar de beruchte Toren van Babel werd gebouwd. Als straf voor hun rebellie tegen de hemel, verstrooide HaShem de mensen en veranderde ze in veel verschillende naties met verschillende talen. Omdat Hij de talen daar " vertroebelde ", werd het bekend als Bavel .

Dat gezegd hebbende, is er nog een alternatieve verklaring voor de naam. De ouden die daar woonden noemden het Bab-Il of Bab-El, wat "poort naar G-d" betekent. Het werd later Bab-Ilīm , "poort naar goden", en mogelijk zelfs ook Bab-Elyon (waarschijnlijk komt hier "Babylon" vandaan), wat letterlijk "poort naar boven" of "poort naar de hemel" betekent. De Ouden geloofden dat dit een van de unieke plekken op de planeet was waar hemel en aarde elkaar ontmoetten. Het was een soort "sterrenpoort", en dat zou dan ook verklaren waarom ze probeerden de "toren" te bouwen en van daaruit hun verovering van de hemel te lanceren. Die mensen kenden oude mystieke geheimen en wisten hoe ze engelen en verschillende spirituele krachten moesten manipuleren (zie de Likkutei

Torah van Arizal over Noach). Onze wijzen spraken zelfs van een migdal haporeach b'avir , een 'toren die door de lucht vliegt' (zie bijvoorbeeld Sanhedrin 106b, met Rasji). Kortom, de "Toren van Babel" was geen eenvoudige simpele toren! Daarom strafte HaShem de bouwers door als het ware hun geheugen schoon te vegen en hun talen te verwarren, waardoor ze hun mystieke kennis en alles wat daaraan vastzat wat kracht betreft vergaten.

Toch bleef Babylon een geheime poort naar de hemel, net als Jeruzalem. Het is geen toeval dat Abraham daar zijn eerste profetische visioen ontving, en het was ook daar dat het "Tijdperk van de Torah" officieel begon: Onze Wijzen stellen dat de menselijke geschiedenis zich ontvouwt over drie tijdperken van 2000 jaar (Sanhedrin 97a): de eerste was het wetteloos tijdperk van "chaos", toen kwam het profetische tijdperk van de Torah, gevolgd door de laatste twee millennia die zich voorbereiden op Mashiach. Het tijdperk van de Torah begon in het jaar 2000, en het was precies toen dat HaShem Zich voor het eerst aan Abraham openbaarde, toen Hij op wonderbaarlijke wijze Abraham van de vlammen redde. Voortaan begon Abraham HaShem's wet te onderwijzen. Hij vestigde zich eerst in Haran, waar hij woonde tot hij 75 jaar oud was, waar de Parasha van deze week begint.

Verderop in de Parasha lezen we over de Oorlog der Koningen, toen Abraham het opnam tegen vier machtige Mesopotamische krijgsheren Bereshiet (Genesis) 14. Hun leider was koning Amrafel van Shinar. Rasji identificeert hem met dezelfde oude Nimrod die Abraham oorspronkelijk gevangen zette en probeerde hem te executeren. Het lijkt erop dat Nimrod terugkwam voor wraak, maar Abraham zegevierde opnieuw. Hij zette zijn leven van lesgeven nog vele decennia voort en hij legde de fundamenten van de Torah en het Jodendom.

Het "tijdperk van de Torah" zou duren tot het jaar 4000 zo'n 240 voor christus, op dit moment was de Tenach heilig verklaard, de Misjna was opgetekend, samen met veel van de belangrijkste mystieke teksten zoals o.a die van Sefer Yetzirah en anderen. Later zouden deze manuscripten de Zohar vormen, de vroegste werken van Midrasj, en een groot deel van de Talmud Jeruzalem. Rond die tijd keerden Rav en Shmuel, twee studenten van Rabbi Yehuda haNasi (die de hoofd-auteur en redacteur van de Misjna is), terug naar Babylonië en lanceerden ze de samenstelling van de Babylonische Talmud. Hier komt als het ware het hele Torah-proces rond, het is begonnen in Babylon met Abraham, en nu eindigend op diezelfde plaats.

Het is opmerkelijk hoe de wijzen erop stonden het de Talmud Bavli te noemen , ook al was Babylon zelf allang verdwenen. Destijds woonden ze in het Sassanische (Perzische) rijk, in steden als Pumbedita en Nehardea. Toch werd het niet de Talmud Parsi genoemd, noch werd het vernoemd naar een van de steden waar het feitelijk allemaal werd gecomponeerd. Het is juist vernoemd naar het oude Bavel. Waarom? Een antwoord dat door de Talmud zelf wordt geboden, is dat de Talmud "verward" en ingewikkeld is. Het bestaat uit allerlei soorten Schriftuur en is vermengt tot een complexe puzzel (Sanhedrin24a). De Talmud is ongelooflijk moeilijk te bestuderen, en het is onwaarschijnlijk dat iemand zonder leraar of de steun van mondelinge overlevering erin kan doordringen. Ik ben op de dag van vandaag nog dankbaar dat ik een goede leraar heb die ook nog eens een vertaling bewerkstelligt in het Nederlands.

Dezelfde Talmud passage zegt ook dat Bavel verwijst naar een plaats van duisternis en dood. Over Babylon wordt nou niet bepaald positief gesproken, noch in de Torah, noch door onze wijzen. Deze negatieve associatie strekt zich zelfs uit tot andere religies, waaronder het christendom, waar

'Babylon' een bijnaam is voor alle slechte dingen en de wortel van het kwaad. Hier zit wel enige waarheid in.

Terwijl Jeruzalem een soort 'sterrenpoort' is, exclusief voor engelen, werd Babylon gezien als een 'sterrenpoort' die ook werd gebruikt door de Sitra Achra, het rijk van het kwaad. In sommige opzichten is het als een tegenhanger van Jeruzalem. In Babylon was de volkstaal het Aramees, wat onze wijzen leerden als de taal van de 'onzuivere kant'. Hebreeuws is een goddelijke taal, de taal van engelen. Het Aramees daartegen gebruikt exact hetzelfde alfabet en dezelfde klanken als het Hebreeuws, maar wordt juist gebruikt door onreine geesten. Engelen spreken Hebreeuws; onreine geesten spreken Aramees. We bidden in het Hebreeuws zodat de engelen onze woorden naar de hemel kunnen brengen. We reciteren Kaddisj in het Aramees om de Sitra Achra af te weren, en gebruiken hun eigen taal om HaShem te loven en zo hen weg te jagen. We bestuderen Misjna in het Hebreeuws om goedheid in de wereld te brengen; we bestuderen Talmud in het Aramees om het kwaad te vernietigen.

Om dezelfde redenen is de Midrasj in het Hebreeuws, terwijl de Zohar in het Aramees is. De Tenach zelf is bijna allemaal in het Hebreeuws, hoewel er lange passages in het Aramees zijn, zoals in het boek Dan'yiel (Daniël). Kortom, we gebruiken Hebreeuws om meer zuiverheid en licht binnen te brengen, en we gebruiken Aramees om onzuiverheid te bestrijden en duisternis af te weren. Hebreeuws is Jeruzalem, Aramees is Babylon. We hebben dus twee Talmud's: de Yerushalmi en de Bavli, Jeruzalem en Babylon, de twee hemelse poorten. In Jeruzalem brengen we licht; in Babylon verdrijven we de duisternis. Als we de twee Talmud's vergelijken, zien we dat de Bavli doorspekt is met discussies over magie en tovenarij, engelen en demonen, terwijl de Yerushalmi zo'n gesprek bijna niet heeft. In het licht van het bovenstaande begrijpen we nu ook waarom. Historisch gezien waren Jeruzalem en Babylon de twee grote centra van het jodendom, en de plaatsen van waaruit joden de missie probeerden te vervullen om de wereld te herstellen en goddelijker te maken.

Zo zien we dat deze Parasha vol zit van onwaarschijnlijke voor vele ogen niet zichtbare dingen. Ook Abraham was een hersteller helaas lijkt het erop dat ook hij jammer genoeg niet geheel in zijn missie is kunnen slagen. Hoewel we genoeg nakomelingen van hem zien. Abraham een man die hoorde en luisterde en die daadwerkelijk deed wat HaShem ook aan hem vroeg. Laten we hopen dat we allen ooit zover kunnen komen als Abraham. We zien steeds meer en meer de verloren zielen terugkeren naar Onze Schepper van Hemel en Aarde, en als we allemaal verenigd zullen zijn dan zal MasHiach snel komen.